

Horúčka u detí

Čo robiť, keď má dieťa horúčku?

Ako merať telesnú teplotu?

- ◉ v podpazuší – **axilárne**
horúčka je teplota vyššia ako **38 °C**
- ◉ v uchu – **tympanálne**
horúčka je teplota vyššia ako **38 °C**
- ◉ v konečníku – **rektálne**
horúčka je teplota vyššia ako **38,5 °C**

Čo je to horúčka?

- ◉ **obránná reakcia** organizmu
- ◉ **zvýšenie telesnej teploty** nad **38 °C** (meranej v podpazuší alebo v uchu)
- ◉ **príznak** choroby, infekcií, reakcia na zmeny v organizme (prehriatie tela)

Kedy ju znižovať?

- ◉ ak je vyššia ako **38 °C**
- ◉ ak je dieťa **plačlivé** a **ubolené** znižujeme aj nižšiu telesnú teplotu

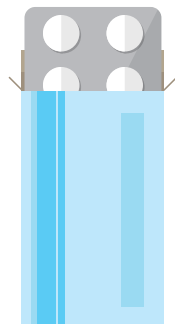

ZÁLEŽÍ, KDE MERIATE TELESNÚ TEPLOTU – ak ju meriate v konečníku je o **0,5 °C vyššia** ako teplota meraná v podpazuší alebo v uchu (napr. 38,5 °C v konečníku je 38 °C v podpazuší/v uchu).

Ako znižovať horúčku s liekmi?

Lieky s obsahom paracetamolu

- ◉ sú vhodné pre všetky vekové kategórie
- ◉ podávajú sa podľa hmotnosti dieťaťa
- ◉ podávajú sa každé **4 – 6 hodín**, max. **5-krát denne**
- ◉ sú nevhodné pre deti s chorobami pečene alebo poškodenou pečeňou
- ◉ pomáhajú **pri bolesti**

Lieky s obsahom ibuprofenu

- ◉ sú vhodné pre deti od **3 mesiacov** alebo s váhou vyššou ako **7 kg**
- ◉ podávajú sa podľa hmotnosti dieťaťa
- ◉ podávajú sa každých **6 – 8 hodín**, maximálne **4-krát denne**
- ◉ sú nevhodné ak dieťa málo pije, má problémy s obličkami, vracalo alebo má hnačku
- ◉ počas ich používania je nutný zvýšený príjem tekutín
- ◉ pomáhajú **pri bolesti a zápal**

Ako znižovať horúčku bez liekov?

- ◉ **Studené obklady a zábaly** (v prípade, že je pacient ležiaci a nemohúci). Osušku namočte do vlažnej vody s teplotou **22 – 25 °C**. Trup dieťaťa zatočte do osušky, popod pazuchy až po panvu, podbruško už nie. Na túto mokрую osušku dajte suchú osušku. Zabalené dieťa nechajte odpočívať **10 minút**. Postup môžete opakovať **2 - 3 krát za sebou**, ak má dieťa teplotu viac ako **39 °C**.
- ◉ U starších detí, alebo pokiaľ to stav pacienta umožní, je možné znižovať horúčku **vlažnou sprchou**.

- ◉ **Obmývanie tela**. Pacienta môžeme umývať vlhkou vlažnou špongiou vo vaničke s teplotou vody **29 – 32 °C** po dobu **10 – 30 minút** v miestnosti s teplotou **24 °C**.
- ◉ Tieto postupy **použite, ak liečba** liekmi nepomáha, alebo je horúčka **vyššia ako 39 °C**.

KEDY DIEŤA NECHLADIŤ?

Ochladzovanie tela vlažnou vodou nerobte, ak má dieťa **studené končatiny** – dlane a chodidlá.

verzia 1.0, vydané apríl 2022

UPOZORNENIE OHĽADOM LIEKOV:

V prípade pochybností o užívaní liekov sa obráťte na svojho lekára alebo lekárnik. Pri liečbe horúčky **DODRŽIAVAJTE DÁVKOVANIE** a lieky **NEKOMBINUJTE**.

Horúčka u detí

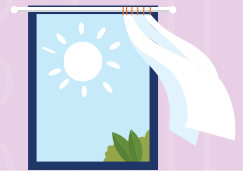
Na čo nezabúdať pri horúčke u detí?

- Pravidelne dieťaťu **merajte telesnú teplotu** stále na rovnakom mieste a rovnakým teplomerom.
- Podľa nameranej hodnoty sa rozhodnite, či je potrebné ju znižovať.
- Správne podanie liekov predchádza náhlemu vzostupu telesnej teploty a znižuje tak riziko vzniku febrilných kŕčov.

- Zabezpečte mu **dostatok tekutín** a energie (sladený čaj, ovocné šťavy, polievky).
- Dieťa **musí prijímať** dostatok tekutín, hoci aj slamkou, čajovou alebo polievkovou lyžicou.
- Ak dieťa odmieta prijímať tekutiny, musí ich dostať vo forme infúzií.
- Zapíšu si** koľko tekutiny dieťa prijalo.

- Často vetrajte, teplota v miestnosti by mala byť ideálne **20 °C**.
- Oblečte dieťaťu **lahké a priedušné oblečenie**, zakryte ho tenkou prikrývkou.
- Zabezpečte dieťaťu **pokoj na lôžku**.

- Ak má dieťa napriek podaným liekom telesnú teplotu vyššiu ako **39 °C**, použite u neho aj **obklady** alebo **zábaly**.

- Dodržiujte **odporúčaný časový interval** medzi jednotlivými dávkami liekov. Znížite tým riziko predávkovania dieťaťa.

- Zapíšu si** kedy, aký liek a akú dávku lieku ste dieťaťu podali.

UPOZORNENIE: Kontaktujte lekára, ak horúčku neviete znížiť pod **39 °C** alebo má horúčku dlhšie ako **3 dni** alebo má dieťa iný závažný príznak, napr. ťažko dýcha alebo má záchvatovitý kašeľ.

Kedy urýchlene kontaktovať lekára?

Navštívte pohotovosť, prípadne volajte 155, ak má dieťa:

- ťažkosti s dýchaním, modré pery **ihneď volajte 155**
- prvýkrát kŕče z horúčky (febrilné kŕče) **ihneď volajte 155**

- stuhnutú šiju napríklad nevie predkloniť hlavu
- drobné, bodkovité krvácania v koži (tzv. petéchie)
- nízky príjem tekutín napríklad odmieta piť

UPOZORNENIE:

Niekoľko hodín trvajúca horúčka nad **40 °C** môže mať **vážny negatívny vplyv** na detský organizmus a môže viesť ku **komplikáciám**.

verzia 1.0, vydané apríl 2022

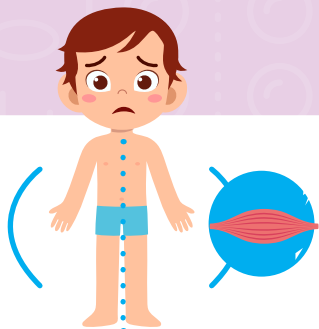
Horúčka u detí

Čo treba vedieť o kŕčoch z horúčky?

Kŕče z horúčky alebo **febrilné kŕče** vznikajú pri prudkom náraste telesnej teploty u detí vo veku **od 6 mesiacov do 5 rokov**.

Prejavy febrilných kŕčov

Svalové záškľby na oboch stranách tela, **sú symetrické**.

Dieťa môže pri nich vracať, pomôcť sa, či **upadnúť do bezvedomia**.

Sprevádza ich **tras**.

Trvajú menej ako **15 minút**.

Po skončení kŕčov dieťa často **okamžite zaspí**.

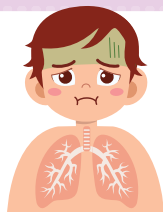
Čo robiť počas febrilných kŕčov?

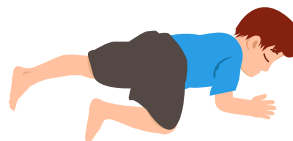
Pokúste sa zachovať pokoj.

Počas kŕčov dieťaťa **nepodávajte žiadne lieky!**

Kontrolujte dýchanie.

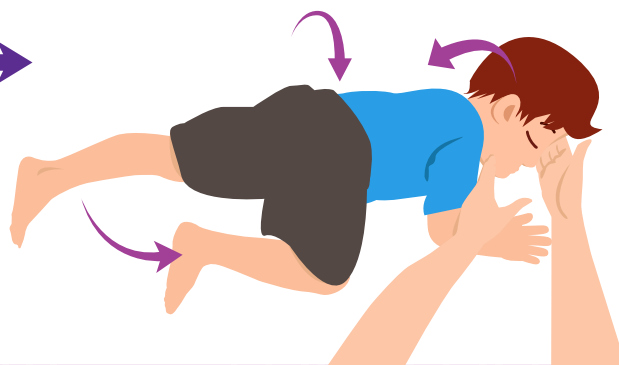
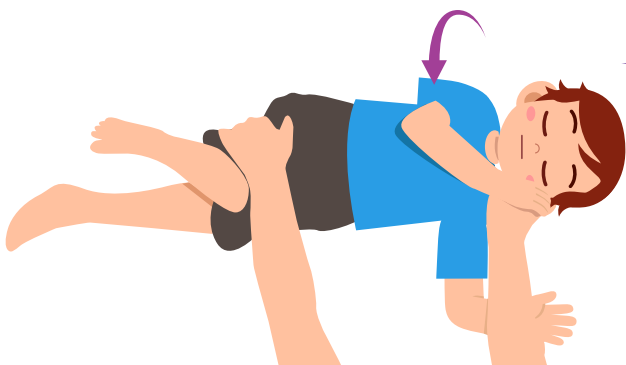

Uložte dieťa do bezpečnej a stabilizovanej polohy.

Ak dieťa prestane dýchať, zotraste ním, prípadne ho zľahka udríte po chrbte a začnete oživovať.
Volajte prvú pomoc 155.

Stabilizovaná poloha

UPOZORNENIE:

Pravidelným meraním telesnej teploty a včasným znížením horúčky predídete jej náhlemu vzostupu. Znížite tak **riziko vzniku** febrilných kŕčov.

verzia 1.0, vydané apríl 2022